

Utvecklingsplan Hajk 2022-2024

Versionshantering

Datum	Version	Beskrivning	Ändrat av
2022-01-16	0.91	Kompletterat med synpunkter från Örebro samt justerat bilder och diagram	Lars Samuelsson, Göteborgs stad
2022-01-13	0.9	Omarbetat efter synpunkter från Varberg, Uddevalla, Västtrafik och SBK Göteborg. Förtydligande omdisponeringar av rubriker och innehåll. Ver 0.9 till Produktägarforum 14 jan 2021	Lars Samuelsson, Göteborgs stad
2021-09-16	0.3	Justerat - Remissversion till forumen	Lars Samuelsson, Göteborgs stad
2021-09-15	0.2	Remiss - faktakontroll till Henrik Hallberg	Lars Samuelsson, Göteborgs stad
2021-09-14	0.1	Utkastversion upprättad	Lars Samuelsson, Göteborgs stad

Innehåll

Utvecklingsplan Hajk 2022-2024	1
.....	1
1 Bakgrund och beskrivning	5
1.1 Beskrivning av HAJK	5
1.2 Organisation och arbetsformer	5
1.2.1 Vår community.....	5
1.2.2 Kommunikation och kanaler	5
1.2.3 Delta i arbetet	5
1.3 HAJK - översikt.....	6
1.3.1 Github	6
1.3.2 Licens	6
2 Utvecklingsplanens syfte och mål	7
3 HAJK - mission och vision	7
4 Roadmap - 2022 och framåt	7
4.1 Produktutveckling (1-3 år)	7
4.2 Utveckling av samarbetsformer (1-2 år)	8
4.3 Strategisk utveckling (3-5 år).....	8
4.4 Begreppslista	10
4.5 Tidsplan/tidslinje.....	12

1 Bakgrund och beskrivning

1.1 Beskrivning av HAJK

HAJK är ett modulärt uppbyggt flerfunktionellt webbGIS-verktyg som kan användas i flera olika sammanhang. Det kan användas som ett enkelt publikt ”tittskåp” eller mer avancerat internt stödsystem där man har möjlighet att exempelvis editera WFS-lager med förändringar som slår igenom live. HAJK är fritt att använda och förändra, källkoden är fritt tillgänglig och licensen tillåter förändringar, samt delning av dessa. HAJK används vanligtvis tillsammans med GeoServer men det finns visst stöd för ArcGIS och QGIS Server.

HAJK är för närvarande mest använd bland kommuner och andra offentliga organisationer.

1.2 Organisation och arbetsformer

1.2.1 Vår community

Arbetet med HAJK bygger på ett aktivt deltagande från användarna i vår gemensamma community, men det går även att använda HAJK som det är utan eget deltagande i det aktiva arbetet. I dessa fall är möjligheterna att påverka utvecklingen mindre.

1.2.2 Kommunikation och kanaler

Den primära kanalen för nyheter och information är github.com/hajk respektive hajkmap.github.io/Hajk

Utöver github finns flera kanaler för kommunikation och dialog kring HAJK, bland annat en Slack och ett Microsoft Team som hostas av Varbergs kommun.

1.2.3 Delta i arbetet

Hajk förvaltas och vidareutvecklas gemensamt av vår community som består av kommuner och organisationer som aktivt använder och utvecklar hajk.

Vi är organiserade i tre grupperingar. Produktägargruppen, kodgruppen och förvaltargruppen.

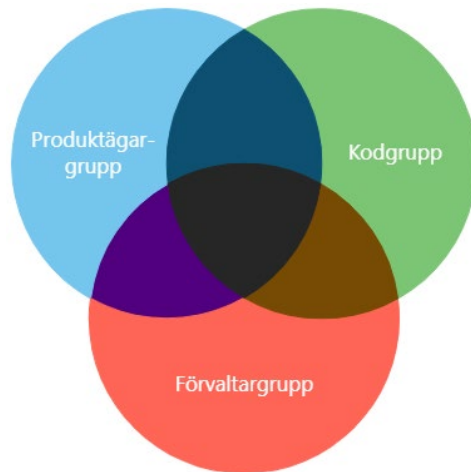
Till produktägargruppen blir man invald av produktägargruppen.

Produktägargruppens deltagare kan sedan peka ut deltagare för de övriga två grupperingarna.

- **Produktägargruppen** är beslutande och arbetar med strategiska frågor som beslut om utvecklingsinriktning och strategier för produktens utveckling. Det är produktägargruppen som ansvarar för och äger utvecklingsplanen

- **Kodgruppen** är de som utvecklar HAJK och ansvar för kodbasen, och vilka standarder vi använder för utveckling. Kodgruppen ger även begränsad support i mån av tid och kraft¹. Detta ersätter inte egen kompetens för de organisationer som väljer att använda HAJK.
- **Förvaltargruppen** är närmare slutanvändaren och arbetar med förvaltning av produkten. Man arbetar även med testning, fungerar som ”first line” support för användning av HAJK.

För aktuell översikt över aktiva deltagare och kontaktpersoner i de olika forumen, se github.com/hajkmap

1.3 HAJK - översikt

1.3.1 Github

På github.com/hajkmap finns applikationens källkod. Källkoden ägs av produktägarforum och administreras av personer i kodgruppen.

Det är fritt fram för vem som helst att ladda ned koden och bidra till den gemensamma kodbasen. Kodgruppen arbetar med praktiska frågor kring utvecklingsmetodik och sköter även kodgranskning av nya bidrag.

1.3.2 Licens

HAJK är licensierad under en öppen källkodslicens - MIT².

¹ Detta ersätter inte egen kompetens för de organisationer som väljer att använda HAJK. Var och en (organisation) har ett eget ansvar för att upprätthålla den kompetens som krävs för att använda programvaran.

² [The MIT License | Open Source Initiative](https://opensource.org/licenses/MIT)

2 Utvecklingsplanens syfte och mål

Syftet med utvecklingsplanen är att beskriva den långsiktiga utvecklingen av HAJK.

Målet med planen är beskriva hur vi arbetar med beslut, prioriteringar, resurssättning, hantering av utvecklingsförslag och utveckling. En sorts roadmap för arbetet.

Planen ska ge överblick över vad HAJK är nu och vad vi förväntar oss att HAJK är ett par år in i framtiden.

Utvecklingsplanen gäller för 3-5 år men revideras årligen eller vid behov.

Arbetet med framtagande och revidering av planen sker i samarbete mellan Produktägargruppen som ansvarar för planen, kodgruppen som är de som bäst kan produkten och förvaltargruppen som är närmast slutanvändaren.

3 HAJK - mission och vision

Med HAJK erbjuder vi ett välfungerande, användarvänligt webbGIS-verktyg som bygger på etablerade standarder och en hög säkerhet till offentliga verksamheter, i huvudsak kommuner.

Vår vision är att aktivt förvalta HAJK i en öppen community som bygger på användarnas engagemang och deltagande. Koden ska vara tillgänglig som öppen källkod och medge enkel applikationshantering i en standardiserad enterprisemiljö.

4 Roadmap - 2022 och framåt

4.1 Produktutveckling (1-3 år)

1. Optimering av lagerhanteringen i kartan för att förbättra prestandan och minska kvalitetsproblem. Dagens lösning följer inte standarder tex för WMS, WFS mm
2. Förbättra administratörsgränssnittet som idag är ”gammalt” rent tekniskt och inte hänger med mot övrig kod. Det behöver åtgärdas för att dra nytta av den redan gjorda utvecklingen på framsidan.
3. Förbättrad användarhantering med större möjlighet att hantera användarbehörigheter direkt i HAJK
4. Vidareutveckla dokumenthanteraren med fler möjligheter och nya funktioner
5. Förtydliga anvisning för installation i olika tekniska miljöer-containerhantering

6. Implementera en metadatakatalog för informationen i kartorna enligt Dcat-AP standarden
7. Påbörja arbetet med att utveckla APIer, se strategisk utveckling
8. Mobilitetsanpassning med avseende på riktlinjer för tillgänglighet (WCAG)
9. Utveckla möjligheten att hantera nya dataformat, tex vector tiles
10. Förbättrad utskriftshantering
11. Utveckla stöd för hantering av 3D-modeller
12. Hantering av IoT, tex för att visualisera med sensordata i realtid
13. Internationalisera produkten genom att bygga bort det hårdkodade språkstöd som fortfarande finns kvar och ta fram en engelsk systemdokumentation
14. Utbudet av aktörer som kan erbjuda konsultstöd för utveckling av HAJK har ökat jämfört med i 2021.
15. Hitta vägar och sätt att löpande upprätthålla aktualiteten för applikationen. Det kan handla om att anpassa applikationen för nya driftsmiljöer eller säkerhetskrav, implementera nya versioner av ingående programbibliotek och liknande.

4.2 Utveckling av samarbetsformer (1-2 år)

1. Det finns en etablerad modell/metod för gemensam prioritering och resurshantering bland större utvecklingsförslag
2. Vi har mist ett gemensamt stormöte per år med syftet att diskutera gemensamma prioriteringar.
3. Vi har en tydlig gemensam kommunikationsstrategi för intern och extern kommunikation
4. Vi har en öppen backlogg som är enkel att följa och förstå för både slutanvändare och forumdeltagare
5. Vi har etablerat arbetssätt för tydligare releasehantering och releaseprocesser för att skapa planeringsmöjligheter för användarna
6. Vi har beslut kring hur länge vi aktivt supporterar äldre versioner av HAJK med en tydlighet i rekommendation om version.
7. Vi har tagit fram en förbättrad struktur för hantering av supportfrågor

4.3 Strategisk utveckling (3-5 år)

1. HAJK är det naturliga valet för en kommun som vill skaffa sig en enkel effektivt, lättskött och modernt webgis-lösning.
2. HAJK innehåller ännu mer funktionalitet än idag
3. Vi har en modell för finansiering av gemensamt prioriterad utveckling
4. Utbudet av aktörer som kan erbjuda konsultstöd för utveckling av HAJK har ökat ytterligare
5. Det finns färdiga, generella APIer för att integrera HAJK med andra webbapplikationer och tjänster (ex i en e-tjänstplattform)
6. Det finns specifikt utvecklade APIer för integrationer med minst tre större verksamhetssystem inom bygg- och miljösidan

7. Majoriteten av installationsbasen för HAJK har gått över till containeriserad drift.
8. Vi har en samlad, standardiserad applikationssvit som kan drifas via Docker i valfri servermiljö.
9. HAJK har anpassats till DIGGs och Lantmäteriets arbete kring digitalisering, med fokus på möjligheterna att ansluta HAJK till tjänster och processer som arbetas fram inom ramen för arbete med nationella grunddata, infrastruktur för informationsutbyte och arbetet med nationell geodataplattform

4.4 Begreppslista

.Net	Ett programmeringsspråk från Microsoft
API	Applications Program Inteface – en teknik för datorer eller program att prata med andra datorer eller program
ArcGis	Ett GIS-desktopprogram från Esri.
Backend	”Serverdelen” av en webbapplikation. Ryggraden i applikationen som sköter kommunikationen med databas.
Backlogg	Sammanställning över ännu inte genomförda utvecklings eller förbättringsförslag
Container	En vitaliseringsteknik som innebär att varje applikation (tex hajk) får ett ”eget utrymme” med specifika serverresurser och väl definierade kommunikationskanaler mot andra resurser. Framförallt en teknik för drift på Linux. Kräver Docker eller motsvarande mjukvara.
DIGG	Myndigheten för digitalisering
Docker	En servermjukvara för att hantera drift av IT-system i en Linuxmiljö.
Enterprisemiljö	En stor professionell IT-driftsmiljö
Geoserver	En applikationsserver för hantering av geografisk information skriven i Java.
Github	En tjänst för att lagra och versionshantera mjukvarukod.
Hajk	Applikationen och en akronym för de ursprungliga deltagarkommunerna (Halmstad, Alingsås, Jönköping, Kungsbacka)
JavaScript (JS)	Ett programmeringsspråk
Microsoft Teams	Ett program för kommunikation i grupper
MIT-licens	En licenstyp/modell för open source
Modulärt	Uppbyggt av mindre delar som kan kombineras på olika sätt för olika resultat
NodeJS	En open source-mjukvara som bygger på JavaScript
Q-gis/qgisserver	Ett GIS-desktopprogram som är open source. Finns även i serverversion som ett alternativ till GeoServer.
Slack	Ett program för kommunikation i grupper
Webb-gisverktyg	En webbapplikation med tillhörande verktyg för att titta på, analysera och arbeta med kartor.
WFS	Förkortning för Web Feature Service. Ett sätt att tillhandahålla geografisk information som en tjänst över internet
WMS	Förkortning för Web Map Service. Ett sätt att publicera georefererad kartinformation i bildformat över internet

Kommentar kring övriga kommentar (kommer att tas bort i den slutliga versionen)

Lista över konstakommuner. Förslag att ha det i slack eller Team.

Avvisas Orsak: Dessa tjänster är inte publika och kan inte nås av personer som inte redan är deltagare i arbetet. Det ska finnas direkt på en officiell och publik yta. Vi kan ha motsvarande lista i övriga kanaler med om det finns behov.

Synpunkt på avsnitt 4.1: Roadmaps aktiviteter. Synliggörs övergripande visuellt. Detaljer hanteras som undertext alt i annat verktyg.

Avvisas/delvis uppfyllt. Något oklart vad som avses men självklart ska/kan/bör vi löpande slipa vidare på bilderna i slutet, själva roadmapen. Vilket verktyg vi använder känns underordnat. Jag har gjort dem i powerpoint men kommer nog att göra om dem i visio online.

Förslag att stryka kap 4.2 då det bara var inspel till roadmapen/planen.

Avisas. Jag tror det är viktigt att vi har med det, i denna första version. I nästa version, när vi har lite mer gemensam koll kan det vara klokt att stryka/banta denna typ av innehåll. Men viktigt att ha med initialt för att visa på hur vi fångat frågorna. Slipa vidare på med en löpande förvaltningsplanering.

Diverse justeringar av bilderna.

Bifalles. De ska justeras.

4.5 Tidsplan/tidslinje

Roadmap HAJK		2022				2023				2024				2025			
Område	Drivande part	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
Produktutveckling																	
Lagerhantering																	
Administratörsgränssnitt																	
Användarhantering																	
Dokumenthantering	Örebro																
Containerhantering	MF Göteborg																
Metadatakatalog																	
API-utveckling																	
Mobilitetsanpassning																	
Nya dataformat																	
Utskriftshantering	Varberg																
Stöd för 3D-modeller	Varberg/Örebro																
Stöd för hantering av realtidsdata/IoT	Varberg/MF gbg																
Internationalisering																	
Konsultkompetens	Gemensamt ansvar																
Aktualitetshållning																	
Löpande underhåll	Gemensamt ansvar																
Dokumentation	Gemensamt ansvar																
Installationsanvisningar	Gemensamt ansvar																

Roadmap HAJK		2022				2023				2024			
Område		Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
Utveckling av samarbetsformer													
Gemensam prioriteringsmodell													
Årligt stormöte													
Gemensam kommunikationsstrategi													
Öppen backlogg													
Tydligare releasehantering													
Beslut kring supporttid av versioner													
Förbättrad supporthantering													

Roadmap HAJK	2022	2023	2024	2025	2026
Strategisk utveckling					
Det finns färdiga, generella APIer för att integrera HAJK med andra webbapplikationer och tjänster (ex i en e-tjänstplattform)					
Majoriteten av installationsbasen för HAJK har gått över till containeriserad drift.					
HAJK innehåller ännu mer funktionalitet än 2021					
Vi har en modell för finansiering av gemensamt prioriterad utveckling					
HAJK är det naturliga valet för en kommun som vill skaffa sig en enkel effektivt, låtskött och modernt webgis-lösning.					
Utbudet av aktörer som kan erbjuda konsultstöd för utveckling av HAJK har ökat ytterligare					
Det finns specifikt utvecklade APIer för integrationer med minst tre större verksamhetssystem inom bygg- och miljösidan					
Vi har en samlad, standardiserad applikationssvit som kan driftas via Docker i valfri servermiljö.					
HAJK har anpassats till DIGGs och Lantmäteriets arbete kring digitalisering, med fokus på möjligheterna att ansluta HAJK till tjänster och processer som arbetas fram inom ramen för arbete med nationella grunddata, infrastruktur för informationsutbyte och arbetet med nationell geodataplattform					

Utvecklingsplan HAJK 2022-2024

Dokumentansvarig: lars.samuelsson@miljo.goteborg.se